

О.Є. Шевченко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

О.В. Потапов, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

НЕОБХІДНІСТЬ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Забезпечення якості освіти є однією з головних умов мобільності, сумісності та привабливості системи вищої освіти будь-якої країни, головною складовою престижу вищого навчального закладу (ВНЗ). Сприяння європейському співробітництву в забезпеченні якості освіти – це вимога Болонського процесу, а принцип інституційної автономії передбачає, що основна відповідальність за забезпечення якості лягає на ВНЗ.

Сучасний світ, який увійшов у третє тисячоліття, визначається у загальному контексті Європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності західної культури: парламентаризм, права людини, права національних меншин, лібералізацію, свободу пересування, свободу отримання освіти будь-якого рівня та інше, що є невід'ємним атрибутом громадянського демократичного суспільства.

Європейська спільнота має намір зробити внесок в якісну освіту шляхом заохочення країн-учасниць до сприяння підвищенню якості власної освіти. Відштовхуючись від цього, Європейська комісія надає фінансову і політичну підтримку цьому процесові, що виходить за рамки ЄС. Сьогодні східноєвропейські країни лише починають приймати Болонські ідеї. Співпраця з європейцями у сфері освіти на шляху входження України в Європу є одним із пріоритетів розвитку вищої освіти в Україні. Проте не є самоціллю проголошення тільки інтегрування в Європу. Участь вищої освіти України в Болонських перетвореннях має бути спрямована лише на її розвиток і набуття нових якісних ознак, а не на втрату кращих традицій, зниження національних стандартів якості. Орієнтація на Болонський процес не має призводити до надмірної перебудови вітчизняної системи освіти. Ключова позиція реформування: болонські вимоги – це не уніфікація вищої освіти в Європі, а широкий доступ до багатоманітності освітніх і культурних надбань різних країн.

В останні роки якість вищої освіти в Україні знижується. Очевидних втрат зазнають такі достоїнства української освіти, як фундаментальність, системність та практична спрямованість. Отримання якісної освіти безпосередньо залежить від модернізації системи контролю якості підготовки фахівців.

Заходи контролю якості підготовки фахівців є необхідним елементом зворотного зв'язку в навчальному процесі. Вони забезпечують визначення рівня досягнення завдань навчання і дозволяють коригувати, за необхідності, хід навчального процесу.

В університеті повинно застосовуватися також відстрочений контроль якості підготовки фахівців (контроль залишкових знань та вмінь). Важливим видом відстроченого контролю є ректорський контроль.

Ректорський контроль з дисципліни є контролем стійкості знань, вмінь та навичок і здійснюється на початку семестру за темами дисципліни, що були вивчені в попередньому семестрі, або за навчальною програмою всієї дисципліни після повного закінчення її вивчення шляхом виконання студентами комплексної контрольної роботи.

Ректорський контроль якості фахової (спеціальної) підготовки студентів є контролем рівня досягнення цілей освітньо-професійної підготовки шляхом виконання студентами комплексного кваліфікаційного завдання зі спеціальності,

В університеті, поруч з традиційною технологією проведення контролю якості освітньо-професійної підготовки фахівців, повинна використовуватися також технологія стандартизованого тестового контролю.

Тестові завдання є базою для формування тестів, які належать до психодіагностичних методик, спрямованих на виміри досягнутого рівня здібностей, знань та умінь.

Дослідження психологів доводять, що екзаменаційний тест є не тільки об'єктивним методом оцінювання навчальних досягнень студентів, але і менш суворим у порівнянні з традиційним екзаменом. Установлено, що в умовах тестування рівень екзаменаційної тривоги у студентів нижчий, ступінь уважності вищий, фізіологічні характеристики стану організму більш сприятливі. Перевагою тестового екзамену є також уніфікація вимог, застосування єдиних критеріїв оцінки, економія часу студентів та викладачів.

Технологія стандартизованого тестового контролю являє собою замкнутий цикл, що містить такі технологічні етапи: створення системи базових тестових завдань, конструювання тесту, проведення тестового контролю, психометричний аналіз тесту та тестових завдань.